

НОВОСТИ

ОРГАН ЗА ДРУШТВЕНА, ПОЛИТИЧКА И КУЛТУРНА ПИТАЊА ЖИЧКОГ СРЕЗА

БРОЈ 63 — ГОД. II

РАНКОВИЋЕВО, 18 ЈУНИ 1954

ЦЕНА 10 ДИНАРА

СПРОВОЂЕЊЕ ОДЛУКА III КОНГРЕСА СК СРБИЈЕ

ПРЕД ХИЉАДУ КОМУНИСТА ТРСТЕНИЧКОГ СРЕЗА ГОВОРИО ЈЕ ДРУГ РОДОЉУБ ЧОЛАКОВИЋ

Недавно одмах после III конгреса СКС, Срески комитет СКС у Трстенику, одржао је свој састанак и донео закључак да треба прорадити материјал са III конгреса СК Србије, као и материјал са IV пленума СКЈ. У вези са материјалом IV Пленума СК СКЈ у Трстенику је у присуству око 1000 комуниста друг Родољуб Чолаковић одржао предавање о значају и улози IV Пленума СК СКЈ, затим је после тога одржао саветовање свих руководилаца Савеза комуниста, делегата Среске конференције и органа власти и просветних радника чланова СКЈ где су темељито разрађене одлуке Конгреса. На том саветовању истакнут је као најважнији задатак борба за унапређење пољопривреде и села и борба за радничко управљање привредом, а затим и проблем идеолошког уздицања комуниста и другим питањима. Све основне организације СКЈ села и града организовале су прораду овог материјала и преношење на њихове конкретне услове. Комунисти на селу дискутују о проблему своје задруге о њеном унапређењу, о стварању логона и предузећа и другим битним питањима.

У дискусијама већине другова истиче се да је унутар организација било прилично слабости до III пленума СК-а, после разраде одлука III Пленума у организацијама СКЈ све је мање слабости и редови савеза су једнострано у борби против слабости и разних антисоцијалистичких појава. IV Пленум дошао је у право време. Његове одлуке представљају моћно оружје у даљој борби нашег Савеза за организационо учвршћење својих редова у борби за социјализам и нове односе. III Конгрес СК Србије такође има огроман значај за даљи развој Савеза комуниста Србије, он је анализирао спровођење одлука Ск-а почев од IV конгреса II, III и IV пленума СК СКЈ.

Комунисти Трстеничког среза ових дана врше темељите анализе свог рада на бази одлука III

Конгреса, они, проучавајући конгресне одлуке, конкретно се окренули на своје недостатке и на мере које треба предузети у борби за спровођење одлука.

9 VI 1954 год. у великој сали Дома у присуству око 800 чланова савеза комуниста и ССРН друг Миљалко Тодоровић, члан Савезног извршног већа одговорио је на преко 60 питања која су му поставили комунисти са

села у вези изградње социјализма на селу и проблему пољопривреде затим о радничком управљању, о неким сасљно политичким питањима. И ово је допринело да наши људи комунисти и остали активисти још боље сагледају задатке III Конгреса СК Србије нарочито о нашој политици на селу и свим другим актуелим питањима.

Душан Ђурковић

Успела скупштина Градске организације Савеза бораца

Ових дана је одржана успешна скупштина организације Савеза бораца у граду на којој је после извештаја кроз дискусију указано на пропусте у раду ове организације. И извештај и дискусија су помогли да се анализира рад организације који је могао да буде бољи у протеклој години. Међутим после дискусије избором нове управе добио се утисак, с обзиром на састав, да ће Савез бораца у будућем раду имати више успеха него до сада.

Нарочито је важно обратити пажњу на рад Одбора при основним организацијама на којима у ствари лежи и спровођење задатака који су специфични за организацију Савеза бораца. Но битно је да чланови схвате да њихов рад као чланова ове борбене организације треба да се осећа нарочито у Социјалистичком савезу радног народа, где помоћ чланова Савеза бораца треба да буде највећа.

Скоро увек на почетку године смо очекивали бирајући друге у управу да ће се рад организације Савеза бораца поправити, али не може се рећи да су наде биле испуњене. Ове године не би смело ово да се понови. Можда је и време одржавања скупштине добро погођено. Пред Савезом бораца су задаци у ве-

зи са прославом Седмог јула дана устанка народа Србије. Непосредан задатак ва чиме извршењу одмах после избора нове управе може да се мобилише све чланство организације.

У Врњачкој Бањи и околним селима формираће се друштва жена

Дана 14 јуна 1954 године одржана је у Врњачкој Бањи конференција жена, на којој је претресан досадашњи рад и разрађене одлуке са четвртог Конгреса АФЖ-а. Реферат о досадашњем раду поднела је другарица Радмила Милојевић, која је у свом реферату подвукла досадашње успехе и недостатке и дала предлоге за формирање разних женских друштава у Врњачкој Бањи и селима која припадају општини Врњачка Бања. Више дискутаната су подвукли да је рад прилично попустио, да је било, поред добрих резултата, небриге о мајкама са децом, да није било помоћи у васпитању и одгоју деце итд.

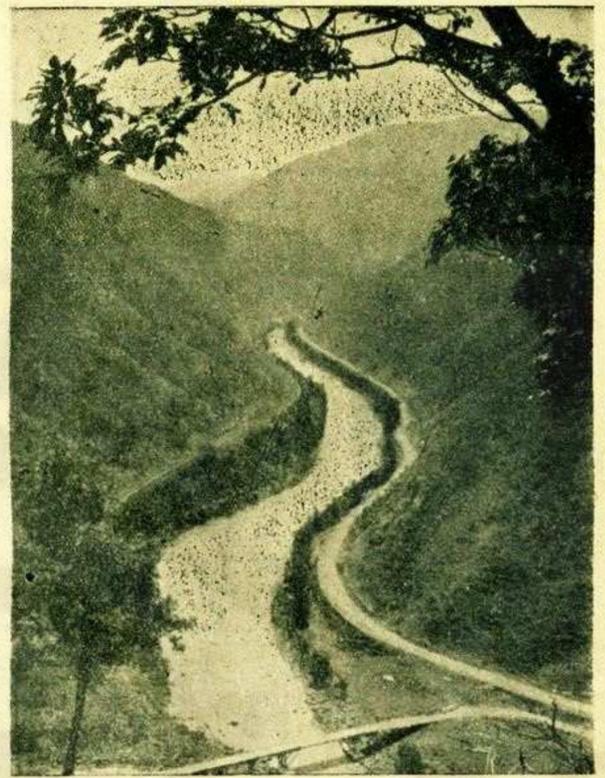
На конференцији су дати предлози да се у Бањи и околним селима формирају следећа друштва: Савез женских друштава за културно и здравствено просвећивање жена, друштво „Моја кућа, оснују домаћички течајеви на селу, оснује друштво за шире образовање жена и сл.

На конференцији је такође констатовано да је мали број жена које учествују у раду ССРНЈ и власти, те да баш ради таквог рада се дешава да се често запоставе питања која се тичу жена. Констатовано је и то да се жене бирају у разне одборе, само ради тога што су жене, премда је то неправилно и подвучено да жена стварно треба да ради где се изабере, а не само да се бира што је жена.

На крају је формиран иницијативни одбор од 18 другарица, који има за циљ да да предлоге и продискутује која и каква би све друштва требало формирати у Врњачкој Бањи и околини, како побољшати рад друштва пријатеља деце које постоји и сл.

Како је женска организација у Врњачкој Бањи била прошле године најбоља у срезу, то је на конференцији и о томе дискутовано и одлучено да се жене Врњачке Бање заложу да остану и даље најбоље у овоме срезу.

Ж. Р.

Цбарска долина је јуна природних лејоша, које ће и овога леја, као и раније бити привлачне за љубитеље природе

Одржана је конференција комуниста у Сирчи

Одлуке III Конгреса Савеза Комуниста Србије биће спроведене у дело — истакнуто кроз реферат и дискусију

Прошле недеље је одржана годишња конференција комуниста села Сирче на којој је резимирани рад ове организације за период од године дана. Реферат о раду који је садржао и извештај о раду Општинског комитета обухватио је и проблеме са којима су се комунисти Сирче борили. Тако исто Тане Терзић, секретар комитета који је поднео извештај указао је и на будуће задатке који стоје пред организацијом нарочито подвлачећи да се комунисти с обзиром на стање у селу морају организовати противу елемената који покушавају да онемогуће правилно извршење задатака у вези са политиком коју наше друштво води на селу. Тако исто у реферату је указано и на Балкански савез као важну чињеницу за очување мира на Балкану и у свету и истакнут овај савез као важан успех у нашој политици сарадње са народима Грчке и Турске.

Кроз дискусију се показао упоран рад комуниста овога села противу реакционарно настројених људи који су успевали чак да и извесне одлуке СНО-а не проведу у дело иако је општа корист од спровођења одлука о-

чита. Тако су на пример одлуку СНО-а да Општински одбор Сирча ископа две хиљаде камена за насипање пута за Тавник успели да одгоде. И док су се на седници одбора комунисти-одборници борили да се ова одлука изврши наводећи чињеницу да остали одбори као Лађевци, Адрани, Милочаји и други извозе две хиљаде кубика камена на сам пут, извршан број одборника је тврдоглаво бранио своју тезу и одгодио извршење ове одлуке.

Дискусија је нарочито истакла проблеме у вези са одлукама IV Пленума ЦКСКЈ и III Конгреса Савеза комуниста Србије и указала на важност и конкретност борбе за усвајање материјала. Општи је утисак да је дискусија била зрела.

Позитивно је да су овој конференцији присуствовали и нечланови Савеза комуниста.

У дискусији је учествовао Живота Пирић, који је испред Среског комитета Савеза комуниста поздравно конференцију.

После дискусије је изабран је нов Општински комитет. За секретара комитета изабран је поново Тане Терзић.

Захвалност друга Тита на честитки поводом рођендана

Поводом ујутрене честитке за рођендан другу Титу, Срески комитет СКС Среза жичког добио је следећу захвалницу:

Среском комитету Савеза комуниста Жичког среза
Ранковићево

Најсрданије захваљујем на честитки коју сте ми упутили поводом рођендана.

Желим вашој организацији много успеха у раду на васпитању наших радних људи у социјалистичком духу.

Смрт фашизму — Слобода народу!

ТИТО

Велики збор омладине у Самаилима

У недељу 20 јуна 1954 године код задружног дома у Самаилима одржаће се велики омладински сабор омладине нашег среза, који организује Срески комитет народне омладине.

Ово ће бити снажна манифестација омладине нашег среза, која ће се испољити кроз разноврсни културно, уметнички, спортски и физкултурни програм. Упознавање омладине једног краја са омладином другог много ће користити за преношење искустава у раду наших основних организација народне омладине у срезу.

У спортском програму поред одбојке и лакоатлетике, свакако ће бити најзанимљивији фудбалски сустрет омладинских репрезентација село-град. Такође ће узети учешћа у извођењу програма и чланови аеро-клуба, који ће приказати лет једрилице и пуштање падобранаца.

На крају је предвиђен богат културно-уметнички програм уз суделовање Омладинског културно уметничког друштва „Херој Маричић“ из Ранковићева као и осталих културно просветних друштава из среза.

Х. М.

Припрема се прослава Седмог јула

Већ неколико састанака Одбора за прославу Седмог јула — Дана устанка народа Србије су посвећени дискусији да се прослава што свечаније обави. У томе циљу ова два одбора координирали су рад. Још увек коначан план прославе није одређен, али се зна отприлике шта ће се у главном у част прославе приредити у граду и срезу. Према плану другова који су у одбору за припрему прославе одлучено је да се поред предавања у основним организацијама ССРН и већим колективима у граду и срезу, одржи свечана академија на којој ће се одржати реферат и извести уметнички програм. Извршиће се полагање венаца на гробове палих бораца на читавој територији среза. У Лађевцима, Самаилима, Врби, Рибници и Витановцу се организују прославе на којима ће узети учешћа и грађани околних села. Одбор је предвидео да се на овим прославама изведу спортски и културно уметнички програми. Сличне прославе само у мањем обиму биће организоване и у најудаљенијим селима у нашем срезу Савову и Бреснику. Петог јула ће се извести велики излети у околину, а свакако је најпривлачнији излет на Гоч за који се планирани увелико припремају. Тако исто ће се моћи посетити Матарушка Бања и место на коме организују прославу грађани села Рибнице. Велики спортски програм уз учешће скоро свих грана спорта допуниће ову свечаност. Такмичење друштва „Партизан“ ће такође бити врло интересантно нарочито после успеха наших друштава на Округљом слету „Партизана“. Тако исто се предвиђа импровизација напада на Карановац по плану устанка у Првом среском устанку. Учесници ће по могућству имати и одела устанка. Велики кошарка турнир на коме ће узети учешћа и кошарка екипе околних градова ће тако исто бити одржан у оквиру прославе која ће се завршити свечаношћу на стадиону „Металац“ програмом у коме ће узети учешћа Народно позориште „Абрашевић“, „Херој Маричић“, друштво „Партизан“, и села Рибница, Витковац и друга.

(Програм прославе донећемо у једном од следећих бројева.)

Коча Јончић:

КОЈИМ ПУТЕМ КА КОМУНИ

Зашто данашња општина не може бити комуна

У неки са актуелношћу проблема, редакција „Ибарских новостима“ одлучила је да ошпори дискусију по питањима даљег јачања механизма социјалистичке демократије у нашој заједници и оформљавања комуна као основне ћелије нашег друштва, као и односа срез, града и општине. Поштом наше читаоце на сарадњу и што шире учешће. Све дописе из ове области објављиваћемо убудуће на првим страницама друге странеци листа.

Реферат друга Петра Стамболића на Трећем конгресу комуниста Србије, као и материјал СК Словеније, а нарочито дискусија друга Кардеља у Сплиту, на заседању Сталне конференције градова, побудили су велико интересовање о будућим односима срез—град—општина. Међу свим тим питањима централно место свакако претставља питање даљег оформљења комуна. Шта је комуна, ако није ни данашњи срез ни данашња општина? Којим путем треба ићи ка њеном даљем оформљавању? Какве мере треба предузимати, а да се не погрешни? Да би колико било сагледали овај проблем у нашим условима корисно је погледати се укратко основних поставки друга Кардеља: — Први проблем је уједињавање града и среза, односно боље речено, шта заправо територијално и економски треба да буде наша комуна. Тачно је то да срез није комуна, односно да ми не треба да се оријентишемо на то да од среза направимо комуну. Самоуправа срезова, како је код нас постављена, у ствари је пут који гледа да нас доведе до комуна како смо ми замислили. Но, тај пут ми не можемо да пређемо преко ноћи. Резултат није зависан само од наше субјективне воље, него пре свега од наших материјалних могућности, материјалних средстава, а то је био и разлог, због чега смо се у Уставном закону и у свим каснијим мерама задржавали на срезу као носној изградње комуна.

Међутим, у шта ми, по мом мишљењу, треба да идемо, постепено, корак по корак? То је паралелни процес који ће, с једне стране, повећавати савлашћу општину и претворити је у комуну и повећати данашњи срез, који ће, уствари, у коначној линији, значити једно више удружење, више уједињење таквих општина. У нашем срезу, у многим општинама, па и неким задњим среским саставницама почело се врло много дискутовати о тим будућим општинама. Нарочито се поставило питање граница тих будућих општина: која ће се са којом спајати и сл. Мислим с тога да је потребно да се посебно задржимо на том питању и да му дамо правилан пут у решавању. Сматрам да не треба поћи прво од граница, већ од суштине, од економских и других друштвених услова да се једно подручје образује у комуну а ти услови после лако одређивати и границе. Треба на име сагледајти шта ће бити механизам те будуће комуна.

Оно са чим ваља одмах у почетку рачунати, јесте навика у нашим селима, да свако ко да има своју општину, своју власт. Ми ту навика не можемо искористити ако не пружимо довољно објашњења о њеној застарелости, а са друге стране, ако стварно народу не омогућимо да на неки начин свако одлучује у свом селу о својим проблемима. Но наши људи на селима све реалније рачувају, а то значи да их је већ лакше убедити у правилну рачуницу. Довољно је истаћи чињеницу да ми сад имамо много општина у срезу, чак и врло малих, да у пола општине ни претседници ни службеници — значи, сва плаћена лица немају довољно посла да би били правилно ангажовани у радном времену, а да су расходи администрације врло велики. Само у овој години буџетом је предвиђено да се исплати у општинама на име плата 18.990.261 динара, а за материјалне расходе предвиђено је 3.830.000 динара или скупа близу 23 милиона динара. Ако се узме да би претседници и смањени број особља у полудневним општинама опет стигли да обаве сав посао, направила би се годишње уштеда само на овоме око 12 милиона динара и могла би се искористити за економски, здравствени или просветни развој среза. Што се тиче приближавања народу, ми имамо већ сада законску могућност за то. У гл. VI, чл. 113 до 117 Закона о народним одборима општина, предвиђено је да се у појединим селима једне општине могу бирати сеоски одбори. Њих сачињавају општински одборници изабрани у том селу и три до пет грађана које бира збор бирача. Овај сеоски одбор не може одлучивати сам, већ преко општинског одбора, али скупа са збором бирача може врло много допринети доношењу корисних закључака за напредак и ред у селу.

За економски развој једног подручја од великог су значаја задруге или разне откупне станице, припусне и ветеринарске станице, радионице и мања предузећа или разне сличне установе. Ми имамо данас ситуацију да велики број задруга у селу врло слабо послује, да су мале и паутљасте, да једва приходима покривају расходе на службенике, јер сва мора имати управника (или посло-

воју), књиговођу и благајника. Често нам је тај кадар по стручности врло слаб и није у стању да шире развије послове задруге. Ако би се, речимо, на једном подручју удружиле три такве задруге, уместо девет општинских службеника свеле би тај број на три (један управник, књиговођа и благајник) и направиле би уштеду у шест плата, а то је месечно 60—70 хиљада динара (са социјалним осигурањем) или годишње близу милион динара. Таква задруга би могла да ангажује за управника лице са средњом и то стручном школом, чак и да га плати нешто више, али да овај широко развије посао задруге. Јасно је да би се задруга старала да у сваком селу има продавницу, откупну станицу и сл. Такође је јасно да се не исплати свакој задруги да има своју радионицу за прераду производа, или припусну станицу и расадник. Свако село или селишта мала општина нису у стању да издржавају ветеринарску станицу, или да савлашћа мала задруга држи неки већи машински и транспортни парк Али овако велике задруге или општине, то би далеко боље решиле.

Исти проблем се поставља и у вези са просветом и здрављем. Издржавање ових установа је постепено потпуно прећи на општину. Свако село или мала општина неће бити у стању да сами подижу себи осмогодишњу школу нити да издржавају у њој велики број учитеља и наставника. Мала општина не може да отвори нити да издржава амбуланту са медицинском сестром или чак и лекаром (нити би таква станица у сваком селу била довољно искористена), али велика општина од пет и више села би то све далеко успешније могла да реши.

Јасно је да би се у том оквиру после стварале и друге установе и друштвене организације од Социјалистичког савеза, преко разних културно просветних друштва да спортских клубова. Све би то скупа сачињавало механизам социјалистичке демократије у комуни, разне форме удруживања и учешћа грађана у решавању и развијању разноврсног друштвеног живота.

Када се проблему овако приђе, онда нема бојазни за одређивање граница. Када сваки наш грађанин на селу сагледа да не може имати у сваком селу осмогодишњу школу, здравствену, ветеринарску или припусну станицу, а да му она у непосредној близини ипак треба, кад сваки буде схватио да му је боља једна јака задруга са развијеним пословањем него пет слабих, кад буде схватио да му је боље да има јефтину власт, али и неплаћене органе у свом селу, онда ће се увек већина лако договорити где ће им бити најпогоднији центар за све то, а људи ће се преко зборовра бирача одређивати да ли им више одговара да се прикључе овом или оном средишту.

КОМУНИСТИ ГРАЧАЦА ИЗАБРАЛИ НОВ ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ

У недељу је у сали задружног дома у Грачацу одржана општинска конференција комуниста из Д. и Г. Грачаца, Подунавца и Отрока. У украшеној малој сали конференцији је отворно досадашњи секретар ОК Чедо Плањанин. После избора радног претседништва он је поднео извештај о досадашњем раду. Истакнуто је да су и нови комитет, створен тек прошле године и целе организација имали у прошлој години у првом реду задатк организационог учвршћења и провођења одлука VI конгреса и пленума ЦКСКЈ, а такође решавања низа актуелних проблема. Решавајући ове задатке организација је истовремено јачала своје редове. Тако су због неактивности и недисциплине искључена у току прошле године два члана ОК, а такође 21 члан организације, док је у истом периоду примљено 10 нових чланова. Друг Плањанин је изнео да се комунисти нису довољно ангажовали да ојачају и активирају организацију Социјалистичког савеза, никаква организација жена не постоји, задругарство је нешто кренуло напред, омладини није пружена потребна помоћ. Организација је имала и крупних успеха, нарочи-

то у извођењу маса на грађењу новог пута и у електрификацији. У врло живој и плодној дискусији учествовало је преко 12 другова, па и некомуниста. Врло реално је говорено о досадашњем раду и пропустима, као и о појавама и навикама код комуниста против којих се треба борити. Нарочито је истакнут слаб рад у ССРН-у и потреба да се његовој активизацији приђе што пре и што шире. Комунисти се нису довољно борили да развију шири друштвени живот, а нису се енергично супростављали појавама туча и пијанки чак и код појединих комуниста. Констатовано је да су после IV пленума све организације здраво и зрело пришле решавању многих проблема, но да се понекад претеривало према појединим добрим комунистима само због појединачних погрешака. Комунисти одборници не морати убудуће да буду активнији у свом раду и да отвореније указују на нерад неколицине. Истакнуто је већа потреба ангажовања комуниста на објашњавању нових привредних веза, а нарочито јачању индивидуалних произвођача. Нарочито је жива и здрава дискусија вођена око кандидације

НАЈЗАД ПРЕДЛОГ

Трговинска мрежа у Ранковићеву биће знатно ојачана

Заједничка седница Савета за привреду НО среза и НО Градске општине, као главно разматрала је предлоге колектива трговинских предузећа: „Ослобођење“, „Зеленгора“ и „29 Новембар“, ради израде предлога за Народни одбор, који би донео коначну одлуку о реорганизацији трговинске мреже у Ранковићеву.

Овога пута, ток седнице којој су присуствовали претставници колектива наведених предузећа и чланови управног одбора Трговинске коморе, показао је површност у разматрању овог проблема, од стране неких претставника предузећа, ако хоћете и Трговинске коморе. Ово потврђује чињеница, да на другом месту не треба тражити разлоге одуговлачења решења овог проблема.

Непознавање материје коју треба решити, довело је до различитих сватања, која се појединим људима приписују као схватања због личних интереса, евентуално бојазни за будући опстанак. Неоправдано у сваком случају, тим пре да те људе, бар посматрамо са линије трговине сматрамо стручњацима, и да питање њиховог опстанка уопште не долази у обзир. И због тога претставници трговинских предузећа онако лачки дискутују а да при томе не сагледају разлику између досадашње и будуће организације трговинских предузећа.

С друге стране код чланова Савета за привреду, осетила се једнодушност и апсолутна обавривост код прилажења овом питању и састављању предлога. Обавривост оправдана, аргументована, на коју се и до сада указивало, али коју другови, углавном из предузећа, нису могли или нису хтели да сагледају. И опет се поставило, зашто од једног здравог организма који је показао у свом раду врло добре успехе од мреже која уопште нема монополистички положај, правити опите, када знамо да је питање кадрова у нашем граду акутно, поготову у трговини. Питање књиговођа се не решава на пречац, њега треба комплексније сагледавати, његовом решавању треба плански прилазити. И не само то, поставља се питање обнављања осталог кадра у трговини, јер чини ми се досадашње фаворизирање женске радне снаге нам се сада свети, из објективних или субјективних разлога питање је дискусије. Па недостатак пословних просторија, приручних магацина, организација транспорта и доста других разлога који иду у прилог ставу чланова Савета за привреду.

На састанку се констатовало још једна ствар, мада то претседник Трговинске коморе не признаје. Да је Трговинска комора врло мало допринела на овом задатку, организовала састанке

недовољно припремљене, одржавала, или уопште не одржавала контакт са колективима предузећа, упознавала исте са проблематиком и новим прописима. Да није код давања сугестије економски обрађивала стање објекта унутар предузећа те оправдавала сваки предлог за осамостаљење продавнице у радњу итд.

Предлози колектива предузећа изглед да су углавном овако: „Ослобођење“ — осамосталити само продавницу електричног материјала, остале би пословале као радње у саставу предузећа. „Зеленгора“ — осамосталити две текстилне и једну мешовиту продавницу у самосталне радње, остале у саставу предузећа и „29 Новембар“ — осамосталити две текстилне и продавницу електротехничког материјала, остале у саставу предузећа. Постојао је и предлог трговинске коморе, односно комисије која је основана при истој, чији је предлог ишао на шире осамостаљење. Као члан те комисије, напомињем да код давања овог предлога није постојало јединство.

На основу тога, Савети за привреду су за Народни одбор саставили следећи предлог: Из састава предузећа „Ослобођење“ издвојити три продавнице у самосталне трговинске радње (електротехничку, нафте и нафтних деривата и текстилну). Предлози колектива предузећа „Зеленгора“ и „29 Новембра“ су усвојени. Савети за привреду су апсолутно правилно поступили и са формалне стране, јер прописи предвиђају да Народни одбор може по сопственој иницијативи донети решење о издвајању, без обзира на вољу радног колектива, јединице и радничког савета предузећа. А правилно су поступили и са економске стране, јер још сада можемо са сигурношћу рећи, да ће пословање предложених радњи за осамостаљење бити рентабилне, да ће допринети даљем усавршавању трговине код нас. Не треба изгубити из вида да Народни одбор може предлог Савета за привреду изменити.

Тако ћемо једно важно питање ускоро решити, делатност трговинске мреже саобразити новим прописима, који чини ми се предвиђају највећу измену баш овде.

То међутим не значи да убудуће не можемо наставити осамостаљивање продавница. Напротив Уредба изричито каже да колективи трговинских радњи имају право на издвајање. И када исти сагледа могућност за самостално пословање, када претходно обезбеди све услове за то, не постоји никаква сметња да се делатност такве радње осамостали. Засвад сматрам да су Савети за привреду апсолутно правилно поступили, да је предлог донет на основу познавања ове проблематике и сагледавања суштине нових прописа, новог привредног система.

Ствар је радних колектива да упознавањем са новинама и радом докажу оправданост овог предлога, за који сматрам да ће и Народни одбор дати сагласност. Д. Аведисијан

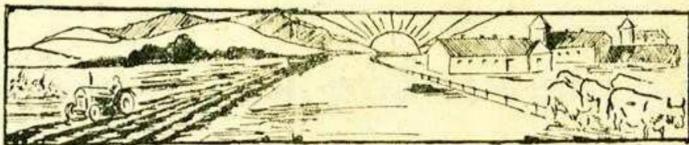
Колективи који су до сада дозначили своју помоћ за пострадале у Словенији

Раднички савет „Зеленгора“ 100.000 дин., Службеници „Зеленгора“ 10000, Управни одбор Среског савеза 33 10000, радни колектив Штампарије 9446, службеници предузећа „Морава“ 4176, радни колектив Обуварске задруге 3520, службеници предузећа „Шумадија“ 15670, службеници Среског савеза 33 4820, колектив Народне банке 2310, кројачка задруга „Слога“ 2000, Синдикат

знатских радника 2000 динара. Дobar број колектива донео је одлуке о давању помоћи. Многи колективи су ову помоћ најавили па се претпоставља да помоћ коју наш град буде дао за пострадале у Словенији неће бити мала. Битно је да је одзив добар и да су кроз ову акцију грађани нашега среза и града показали своје саосећање за пострадале у братској републици Словенији.

Новоиздигнућа зграда „Стошекса“

ПОЉОПРИВРЕДНЕ АКТУЕЛНОСТИ

БОРБА ПРОТИВУ ПЛАМЕЊАЧЕ

Пламењача на кромпиру

Ова болест се најчешће јавља на кромпиру и сматра се за најопаснију болест кромпира. Код нас она редовно смањује принос кромпира за 10—15%, а у кишним годинама може уништити бербу кромпира за више од 50%.

Најповољнији услови за развој пламењаче на кромпиру је кишовито и топло лето. Ова година ће бити врло повољна за ту болест, зато се наши пољопривредници морају побринути да благовремено спрече заразу.

Пламењача напада све делове кромпира: лист, стабло па и кртоле, али најчешће напада лишће. Нападнуто лишће се брзо суши и опадне пре времена. Чим опадне лишће са стабла, кртоле престају да расту и онда добијемо ситан и незрели кромпир, који се преко зиме врло тешко чува. Ова болест највећу штету наноси када напада кромпир док кртоле ситне, јер се кртоле на оболелим стаблима даље не развијају.

Знаци по којима се пламењача на кромпиру познаје су: на листу зараженог кромпира се јављају бледо жућкасте мрље, које скоро добију мрку боју и на тим мрљама са доње стране листа почиње да се јавља пепељаста прах. Тај пепељак сачињавају споре помоћу којих се та болест у току лета шири. Ветар разноси те споре када оне падну на зелене делове кромпира и ако ту има довољно влаге и топлоте преко 15 степени оне клијају само за неколико сати, увлаче се унутра у лист и изазивају прво жутозелене мрље, а доцније сушење целог листа. Ако је температура у ваздуху

15—25 степени, а често пада киша, та се болест тако брзо шири да може само за неколико дана да уништи читаве хектаре са кромпиром.

Мере спречавања

Најбољи начин борбе против пламењаче на кромпиру је прскање кромпира за време вегетације раствором плавог камена (бордовском чорбом). За спремање бордовске чорбе, узимамо на 100 литара воде 1 килограм плавог камена, а ако често пада киша, као што је ова година, можемо узети 2 килограма плавог камена на 100 литара воде. Прво растворимо плави камен у неки дрвени суд, а онда у томе раствору додамо мало раствореног креча. Ако спремамо кречно млеко од чистог негашеног креча, додајемо за сваки килограм плавог камена пола килограма креча, а ако спремамо кречно млеко од чистог гашеног креча, онда додајемо на сваки килограм плавог камена око 2 килограма гашеног креча. Додавање кречног млека у раствору плавог камена, врши се уз стално и јако мешање и то кроз неко цедило. Да би се тачно одредила количина креча при спремању бордовске чорбе, боље је да се служимо са црвеном лакмусовом хартијом.

Прскање треба извршити чим се примети болест, па и пре тога, ако су услови за пламењачу погодни. Опитима је утврђено да ако се прво прскање изврши у другој половини јуна месеца, а друго после 10—20 дана, пламењача се неће појавити.

Неки стручњаци тврде да прскање кромпира бордовском чорбом повећава жетвени принос кромпира, те према томе препоручујемо нашим пољопривредницима да прскају свој кромпир, тим пре, што је ова година врло погодна за развој пламењаче.

Пламењача на парадајзу

Гљивица која изазива пламењачу на кромпиру, напада и парадајс и у повољним приликама за њен развој, може да нанесе огромну штету парадајсу. Услед ове болести лишће на парадајсу бива сасушено, спржено и опадне или тако сасушено остаје на стаблу. Ако упадне плодове на њима се појављују тамне пеге, које убрзо покриве и у оквиру тих пеге, парадајс почиње да мекша и да труне.

Заштита парадајса од пламењаче, најлакше и најсигурније се врши са 1—2% бордовском чорбом. Та се чорба спрема на исти начин као и за прскање кромпира. Прво прскање треба обавити чим почне да цвета парадајс, а друго 10—15 дана после првог прскања. У кишним годинама треба чешће прскати.

Како да спречимо превремено опадање лишћа код шљива

Превремено опадање лишћа код шљива изазива гљивична болест позната под именом шљивина рђа. Ова болест се врло често јавља у нашим шљиварским реонима и наноси огромне штете. Шљиве нападне од рђе изгубе

лишће још у августу и септембру. Ако су родиле на гранама остану само плодови. Плодови не могу да дозру, остану ситни, немају шећера те су врло кисели и немогу се користити нити за јело нити за прераду, дешава се да ове шљиве пролистају поново с јесени, па чак и да процветају. Такве воћке се изнурују, вихови младари остану неодевени и у случају јаког мрза преко зиме потпуно измрзну, а то повлачи пропадање читаве воћке. Установљено је код нас, да после сваке појаве шљивине рђе у већој мери, већи број шљива пропада од мрза.

У нашем срезу смо имали такав случај у 1952 г. у већој мери, а мање у прошлој години. Ова болест највише напада нашу најраширенију шљиву пожегачу, али не штети и остали сорте шљива.

Та се болест познаје по томе што се на налију листа јављају жућкасто црвене ситне и густе тачкице, лист почне да жути и опадне пре времена.

Мере борбе. Да би се спречило ширење болести у идућој години у јесен треба скупљати и спаљивати опало лишће. Зараза се пак може спречити једино прскањем воћки раствором плавог камена. Према извршеним огледима прскањем воћки са 1% бордовском чорбом када олистају, болест се може спречити потпуно.

Прво прскање треба извршити у првој половини месеца јуна. Ако је лето кишовито уместо 1% раствор бордовске чорбе треба узети 2%. Овде је довољно само једно прскање, али се мора водити рачуна да се све лишће добро опрска.

Ј. Димитров проф.

Сто девет саобраћајних прекршаја у току једног дана

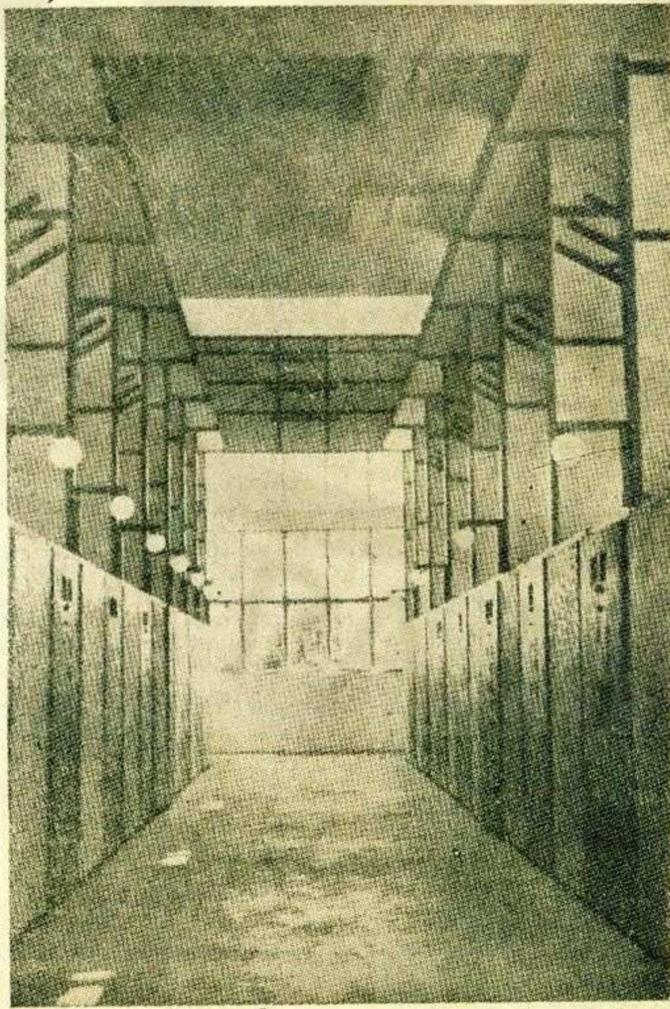
Оправдане су жалбе многих грађана на возаче моторних возила бицикла, запрежних кола, и других возила у нашем граду. О свему овоме и НО Градске општине је на једној од својих седница дискутовао и ставио у задатак администрацији одбора да једанпут стане на пут саобраћајним прекршајима у граду. Прекршаји су разне природе. Има их и ситних и крупних, толико крупних да стају људске главе. Познато је нашој јавности у граду да смо за последње 3 године имали неколико смртних случајева деце и људи, а безброј теже повређених. Поред овога ту су и материјалне жртве, оштећење возила што све скупа са људским жртвама и повредама претставља доста тежак проблем у нашем граду.

Група од десет службеника, пошто је била претходно обучена и припремљена у суботу петог овог месеца изашла је на терен и запосела све главније саобраћајне артерије града и у времену од 11 до 13 часова регистровала је 109 саобраћајних прекршаја. Ко су прекршиоци и какве су природе прекршаји? Међу прекршиоцима највише има радника и службеника, ђака, припадника ЈНА, па чак и одборника Градске општине. Ових сто девет прекршаја углавном су лакше природе. Ту се ради о војњи тротоаром, левом страном, вођња по двоје на бицикли, непрописна брзина, вођња без путног налога, вођња кола без одговарајуће возачке класе, прелаз преко забрањених рејона и слично. Као што видимо судија за прекршаје имаће ових дана пуне руке посла.

Лесих

„Ибарске новости“

НА СТРАЖИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Унутрашњи изглед трафостанице

Недалеко од Краљева, на самој левој обали реке Ибра, лежи мало село Конарево. До скоро је мало ко знао за то село, па чак и краљевчани. Село као и сва остала села без ичега толико интересантнога за шире познавање.

Али, од скоро није тако. Прошле године пуштена је у погон новоподигнута Трафостаница... једна од највећих на територији Западне Србије. Конарево је, тако рећи, преко ноћи постало познато широм читаве републике по снази своје електричне енергије. Сада, ту у њему, сједињује се неколико далековада разних снага. Ту, из њега, одлази неколико далековада преносећи даље електричну енергију, преко потребну нашој индустрији, градовима и селима.

Једне лепе вечери, нас неколико са директором Електрокомбината, посетисмо Трафостаницу у Конареву. Прво што смо запазили, још на улазу у дворште, то је вредна чистоћа свуда око зграде. Још у дворшту чуло се равномерно зујање трансформатора. У читавој згради била су само два друга који су, као дежурни, били на стражи електричне енергије.

Лево до зграде мноштво стубова, катодних предводника, постављача, прекидача и велики трансформатор.

— Ево, овде долази струја из Костолца јачине 110 V, поче да објашњава Миловић Мирко, дежурни у Трафостаници, а овде се претвара у струју од 35 V...

Када смо се, наравно површно, упознали са спољним уређајима, уђосмо у зграду. Ко не познаје електричну енергију, никада не би могао да поверује да, на изглед не баш тако велике про-

сторије, могу да садрже оно што је иначе у њима.

За командним столом, у просторији пуној разних светиљки које су, или мирно светлוצале или, с времена на време, давале неке сигнале, седео је дежурни уклоничар и мотрио на сваки део компликованих инструмената како раде.

Огромне табле начичкане мноштвом инструмената, прекидача, сијалица и слично, све лепо геометриски монтираних, испуњавали су прву просторију.

Нас је највише заинтересовао регулатор напона који омогућава да потрошач добије увек довољно струје.

— То је велика предност ове Трафостанице над осталима, каже дежурни уклоничар.

Јодан од другова запита:

— Како откријете или отклоните квар када ноћу нестане светла?

— И зато смо ми спремни, рече смејући се друг Мирко: видите овај сложени механизам, показа руком и одмах практично показа и његове особине. Ми увек имамо светла за нашу Трафостаницу преко акумулатора које пуни овај механизам. И када струје нестане довољан је само један притисак на ово дугме и Трафостаница је осветљена. Онда је лако наћи и отклонити квар.

У другој и трећој просторији било је такође разних плавих, црвених и белх сијалица које су свака за себе претстављале нешто. Ту је довољан само један притисак на једно од много-

бројних дугмади па да град остане без светла. Све је механизмовано и прецизно уређено. Прво је чудо како се овај млади човек, који нам је објашњавао улогу сваког појединог дела, сналази у мноштву свега овога.

Мало касније, поново смо се нашли напољу. Директор Електрокомбината одвео нас је и показа неколико постројења која ће ових дана бити монтирана. Ту је још један велики трансформатор који ће бити монтиран поред већ једног постојећег. То су огромни трансформатори ради којих је изграђен и посебан крак нормалног колосека преко кога су трансформатори донезени до, тако рећи, самог места уграђивања.

— Ово ће бити прави градић, каже директор: само нам је потребно још неколико станова да сместимо те људе.

Заиста је тако. За сада у Конареву, поред Трафостанице, изграђене су само две станбене зграде

Напустисмо Трафостаницу остављајући у њој уклоничаре да будно мотре на кретање електричне енергије преко стотине разних инструмената. Трафостаницу у којој се сједињује струја из више хидроелектрана и шаље у још више градова и села наше републике. Трафостаницу која ће ускоро бити уклопљена у електрични систем читаве Југославије.

Видели смо заиста најмодерније уређаје савремене електротехнике уграђене у Трафостаницу села Конарева и људе који рукују њима стојећи дано-ноћно на стражи електричне енергије.

Ранко Стефановић

И ОВЕ ГОДИНЕ ВРШИ СЕ ИЗБОР НОВИХ КАДРОВА ЗА НАШУ АРМИЈУ

Подмлађивање Армије са официрским и подофицирским кадром јесте један од главних задатака у миру на јачању бојне готовости ЈНА и њене способности да сачува мирну изградњу социјализма у нашој земљи.

Развој наше Армије у досадашњем периоду достигао је такву висину да је ради стицања потребних војних и војно-стручних знања у њој потребан кадар са солидним школском спремом и добром физичком кондицијом. Сваке године наше војне школе и академије стављају на располагање нашој Армији хиљаде нових старешина способних да неуморно васпитавају младе војнике наше Армије у свесне браниоце и градитеље социјализма. Сада се врши избор нових класа за подофицирске и официрске школе у духу постојећих конкурса. Кандидати који испуњавају услове за конкурс за војне школе и академије, а то су углавном ђаци, сада се налазе пред једном великом одлуком: шта изабрати за свој животни позив.

Школа им је дала оно што су седећи у школским клупама могли научити. И сада за који дан, пошто положи завршни испит опростиће се с њом и својим друговима. Пред њима је живот и они ће бити дужни да нађу своје место у њему.

До сада се пријавио добар број омладинаца који су већ изабрали свој позив. Свакодневно се врши пријављивање и тражи објашњење од органа војног отсека и осталих припадника Армије у нашем гарнизону. Неки су већ и примљени од стране оних шко-

ла за коју су конкурисали и ових дана одлазе на специјални преглед.

И прошле године са територије нашег среза конкурисао је велики број омладинаца за војне школе и академије. Један од њих је и Филип Пешић, омладински руководилац Више мешовите гимназије који је недавно имао ту част да у име питомца војне академије поздрави друга Тита и уручи му поклоне за његов 62-ги рођендан. Један од прошлогодишњих питомца пише своје другу: „Пишем ти ово писмо баш сада, јер знам да се налазиш пред једном тешком и великом одлуком: шта изабрати за свој животни позив. Дакле, ниси ли можда помислио сада кад треба да изабереш свој животни позив, да покушаеш за пријем у коју од ових школа. Јер ту ти се пружају широке могућности. Но, ево да ти напишем нешто о томе, јер знам да ће те занимати.

Ступањем у једну од војних школа имаћеш могућности да стекнеш једно солидно и широко образовање потребно и теби и заједници. Но, поред тога ти ћеш се и специјализирати: постаћеш стручњак оне гране за коју се определиш.

Пођеш ли у пешадиску школу од тебе ће постати добар руководилац који ће одлично знати да се сналази са својом јединицом. А ако се пријавиш за машинску или неку другу специјалистичку школу постаћеш, школујући се у њој, добар механичар. Но, шта ћеш изабрати остављам теби, јер ти, сигурно већ сада осећаш у себи љубав за неки род војске, па ћеш се тамо и пријавити.

Ово сам ти само укратко објаснио. А све друго што те буде занимало пиши ми. Па ти сада одлучи, јер време је када треба да нађеш своје место у животу и одредиш своје будуће звање.

Армија жели да ти помогне да постанеш честит грађанин и човек“.

И поред тога што за пријављивање још има времена, ипак они који желе да конкуришу треба да на време ово учине како би се питање њиховог пријема на време решило.

В. Д.

Добро припремљена, а непосећена изложба

Ових дана је у нашем граду на иницијативу Главног одбора Црвеног крста Србије отворена изложба о борби против туберкулозе. Прегледно је ова изложба била отворена у Нишкој Бањи у част Конгреса фтизиолога Југославије.

Интересовање грађана за ову изложбу је врло мало. Сама изложба у техничкој опремљености је врло успела, а приказ ширења и развоја у графичким делу је на гледаоца упечатљиво. Туберкулоза у нашем граду је прилично раширена, па ипак нема интересовања за ову изложбу.

Посматрајући изложбу пада у очи велика слика Алберта Колбета проналазача БСЖ вакцине. Највећу пажњу посетилаца привлаче радови болесника из санаторијума. Ту се може видети велики албум слика из живота и рада болесника у санаторијуму, као и друге мале укусне израђевине од каучука.

Изложба нам открива неке интересантне податке као на пример графикон који нам показује просечни губитак привреде Србије као последице деловања ове болести која износи 2475000000 динара губитка за привреду НРС или цифра од 11.000 људских живота који просечно умиру од ове болести само на територији Србије.

Изложба ће бити отворена до 15 јуна а докле би школе као и предузећа требало да учине колективне посете а и сваки грађанин треба да посети ову корисну изложбу јер ће на тај начин схватити штете од ове тешке болести, и умети да чува своје здравље које је стално угрожено од невидљивих бактерија којима ми у свакодневном животу слабо посвећујемо пажњу.

Ова успела изложба, је поред тога што је допринос борби против туберкулозе, једновремено и допринос подизању здравствене свести, а организација Црвеног крста њоме бележи још један успех.

Чедомир Митровић

ИЗ МАТАРУШКЕ БАЊЕ

Угледно лечилиште и одмаралиште

Четири књиге пуне само похвала — Одлични услови не само за лечење, већ и за одмор и разоноду — Најбољи објекат Бање

Матарушка Бања је из године у годину све лепша, не само као лечилиште већ и као одмаралиште и као излетиште. Но грађани нашег Раиковићева слабо користе све оно што Матарушка Бања може да им пружи и што пружа многим излетницима чак и са стране.

Од центра Бање, на десној страни, види се лепо ограђен плац са стазом и дворедом. Од различитог дрвећа не види се шта има унутра, те сваког од гостију привуче. При крају стазе налази се веома лепо уређена вила „Ибар“, а лево од ње још једна. У средини види се ресторана са лепо уређеном терасом. Карактеристика свега овога јесте савршена чистоћа и мир.

То је лечилиште МУП-а. Оно ради већ неколико година, прима

Осмогодишња школа бр. 1 прославила 50-годишњицу смрти Змаја

У оквиру прославе 50 годишњице смрти великог српског песника Јована Јовановића Змаја Осмогодишња школа бр. 1 у Краљеву обележила је 3 јун два приредбама у сали биокопа „Сутјеска“.

О Змају као дечјем песнику говорила је ученицама нижих разреда Милка Барловац, учитељица, а потом је изведен добар програм.

За ученике виших разреда дат је посебан програм који је одговарао њиховом узрасту. Реферат о животу и поезији Змаја поднео је наставник Љубеновић Крста, а затим су ученици извели рецитаторске и хорске тачке из репертоара Змајеве поезије.

Тиме је ова школа започела прославу ове јубиларне године у нашој књижевности и уједно одувила свој дуг према нашем популарном песнику Чика Јови Змају.

К. Љ.

госте и пружа им све што је у могућности. Одједном може да прими око 140 гостију.

Директор лечилишта, друг Миле Цвантовић, већ је познат као одличан организатор и радник. У Матарушку Бању дошао је из Врњачке Бање почетком прошле године. Лечилиште је бивало све боље, а данас је најбоље и најуређеније од свих објеката Матарушке Бање.

Књиге жалбе претворене су у књиге похвала. Њих четири до сада испуњене су само и једино похвалама, без и једне жалбе или примедбе. Заиста један редак угоститељски објекат.

Лечилиште има и своју малу приручну економију одакле се снабдева онда када се зато укаже потреба.

Друг Миле је јако популаран човек и својим радом стекао је низ пријатеља. Као стари спортски радник (био је и активан фудбалер - сада је ватрени навијач Црвене Звезде) организовао је и неколико пријатних боравака спортистима из нашег града. Заволео је и Бању и људе у њој, па је одбио да иде за Цантат када му је понуђен премештај.

Поред овога заиста најлепшег одмаралишта Матарушке Бање, има и низ других који пружају могућности свакоме не само за лечење већ и за одмор и разоноду. Реновирани и преуређени су хотели „Жича“ и „Југославија“, а затим и низ других вила. Подизањем још једног спрата „Жича“ је постала највећи и најуређенији хотел у Бањи. После „Жиче“ несумњиво да је најпријатнија „Југославија“ која је уједно и најпосећенија јер има терасу над самим Ибром што даје нарочиту драж у вечерњим часовима.

Важно је напоменути и то да је услуга ове године у свим локалима много боља него ранијих година, што је доказ да је управа Бање посветила много више пажње стручном подизању својих кадрова.

Према мишљењу многих људи из града, па и саме Бање, учи-

њено је мало на популаризацији Бање, на рекламирању свих могућности које Бања пружа. Ако овоме додамо и слабе саобраћајне везе, нарочито увече, онда није чудо што је људи из града у обичне дане мало посећују.

Сада, када је Бања добила одличан оркестар, потребно је извршити јачу рекламу и увести једну аутобуску линију у каснијим вечерњим часовима, ово ће привући људе из града и премда је цена превоза висока, а нарочито због музике, јер је у Раиковићеву нема. Полазак тог аутобуса би, према мишљењу многих, требао би да буде око 11 час. Ако не постоји могућност увођења свакодневне овакве линије, онда је треба увести бар три пута недељно.

На надлежнима је да о овоме размисле.

Р. Стефановић

Срески одбор Црвеног крста одржава у недељу скупштину

21 овог месеца у просторијама Дечијег хранилишта одржаће се годишња скупштина Црвеног крста за срез. Ова организација је у прошлој години имала доста успеха и сигурно је да ће се на скупштини о свему овоме дискутовати. На курсевима, које је Црвени крст организовао успешно у нашем срезу, предавачи су били махом просветни радници без чије помоћи овај посао не би могао да се обави са оваквим успехом. Својим присуством на скупштини Црвеног крста ови предавачи би могли да дискутују о својим искуствима помоћу рад управног одбора ове организације и да идуће године у раду на здравственом просвећивању буду још плодније.

Што већи број другова присуствује овој скупштини то ће закључи који буду донети бити конструктивнији а просветним радницима и онима који су до сада били у управи друштва и они који ће на овој скупштини бити изабрани од стране делегата, стоји задатак да се још доследније боре за извршење задатака које буде поставила скупштина овога друштва.

Нужно је присуство свих делегата из среза и предавача на течајевима јер од тога зависи дали ће Скупштина узети правилне смернице у свом будућем раду.

Д. В.

ОБАВЕШТЕЊЕ

Упозоравају се предузећа и установе, као и приватници-занатлије, да у смислу одредаба чл. 12 Уредбе о предвојничкој обуци (Сл. лист бр. 45/48) пријаве запослене омладинце рођене 1935, 1936 и 1937 године, који подлежу настави предвојничке обуке.

Пријаве се примају у Секретаријату за просвету и културу НО Градске општине сваког радног дана од 6 до 13 часова.

Позивају се омладинци да редовно долазе на наставу сваког четвртка у 14 часова код школе „Четврти краљевачки батаљон“.

У случају да послодавци не пријаве омладинце, задржавају их од наставе или на ма који други начин ометају исту, казниће се новчано казно до 20.000 динара уколико то не представља и кривично дело. Истом казно казниће се и омладинац који се из неоправданих разлога не одазове обавези предвојничке обуке.

Из Секретаријата за просвету и културу НО Градске општине бр. 8071/54 г.

Ж.К.

У ИДУЋОЈ ГОДИНИ НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ПРЕДЛАЖЕ 10 ПРЕМИЈЕРА

ДИСКУТУЈМО О РЕПЕРТОАРУ
НАШЕГ ПОЗОРИШТА

Имали смо прилике да чујемо и на састањима у клубу јавних радника и од чланова позоришног савета као и од људи које интересује репертоар нашег Народног позоришта који су стављали примедбе на досадашњи избор комада. Ради тога смо из Народног позоришта затражили њихов предлог на основу кога би требало да се развије једна дискусија кроз коју би се прелазилом помогло да позориште усвоји овакв репертоар који би одговарао потребама нашег града и позоришне публике и био на достојној висини. Овим кратком чланком почињемо дискусију изводећи материјал који нам је дат од стране управе позоришта.

С обзиром на могућности ансамбла као и осталих услова у позоришту у идућој сезони је могуће планирати никако више него десет премијера. Вољено је доста разговара са друговима који раде у Народног позоришту, па је констатовано да преко овог броја премијера неће се моћи ни

у толико пре што ће се вероватно вршити извесне измене и допуне међу уметничким кадром па је и са те стране потребно водити рачуна о броју премијера. Тако исто са овим ансамблом је и немогуће изводити дела која захтевају и више уметности и техничке дотераности што по неки

пут не може да да ни чланство нашег позоришта ни позорница. Узимајући ово у обзир Управа Народног позоришта је одабрала око двадесет и пет комада од којих по мишљењу управе треба изабрати десет односно можда дванаест ради евентуалних измена. На овај начин ће се омогућити Народног позоришту да има одређен план по коме ће радити. Комади које они предлажу су следећи:

Међава од П. Будака, Раскрсница од Ђоковића, Коштана од Б. Станковића, Заједнички стан Д. Добричанин, Хасанагиница од М. Огризовића, Еквиноцијо од И. Војновића, Власт од Б. Нушића, Два Цванкица од М. Глишића, Поп Ђира поп Спира од С. Сремаца. Ово су сва дела наших домаћих писаца. Од страних писаца предлажу следеће комаде: Амерички — Стаклена менаџерија од Х. Тенеси, Сви моји синови од А. Милера, Мишеви и људи од Ц. Голсвортија, Руски — Шума од Островског, Француски — Тартиф од Молијера, Топаз од М. Поњала, Ана Крист од О. Нила, Господин Алфон од А. Диме, Страдалиници од Е. Бријева.

Тако исто предложена су дела: Част од Х. Судермана, Камен међу камењем од Ф. Шилера и Сплетка и љубав.

Са једне од многих проба у Народног позоришту

ГРАЂАНИ ВРЊАЧКЕ БАЊЕ ПОДИЖУ ШКОЛУ

На збору бирача констатована заједничка жеља — да се почне са изградњом

Већ више година после ослобођења грађани Врњачке Бање и околине воде дискусију на својим конференцијама и другим да им је потребна једна велика зграда која би служила за школу, а уједно за гимназију, јер просторије са којима је школа располагала, а које су раније биле приватно власништво, намењене за смештај гостију а не за школу, нису одговарале како по комитету тако исто и хигијенски. Ово питање нарочито се јаче осетило од пре годину дана јер је ученика било све више, а просторија све мање. Поведена је и иницијатива да се отворе и виши разреди гимназије, што је касније и одобрено, тако да су у школској 1953/54 години били отворени V и VI разред гимназије. Но они су радили само толико док није дошла једна комисија из Савета за просвету и културу и када је видела под каквим условима раде ови разреди одмах је исте укинула. Требало је прилично мук да се некако успе да се ови разреди задрже до краја године, да ученици не би прекидали школовање, а чим буде дошао крај године да се укину и настави школовање у Трстенику, где постоји гимназија, која такође не одговара условима.

Ово питање је одузимало много времена на зборима бирача и конференцијама ССРН у Врњачкој Бањи. Сви су дискутовали да се одобре виши разреди и наводили да је ученицима немогуће да иду аутомобилом до Трстеника, да се много троши и да слабо имају времена за учење и низ других питања. Тражило се могућности и начина, али се увек долазило на једно те исто. Требала је зграда и када је будемо правили онда можемо да захтевамо више разреде и наставнике и све остало.

Пошло се даље и тражила се од републике помоћ и новац за зграду. Писало се и ишло лично, али и тамо другови нису могли да одобре новац, јер је требало преко 100 милиона динара за једну гимназију каква је требала Врњачкој Бањи. Савет за просвету и културу при републици је имао пред собом чињеницу да ми имамо гимназију у Трстенику, Ранковиневу, Крушевцу, па није одобравао кредит о овоме су на зборовима бирача извештени грађани, али они нису били задовољни. Хтели су да имају своју гимназију по цену ма каквих жртава. Никли су нови предлози. Бирачи су предлагали да почну да скупљају средства од људи из Бање и да се почне да ради гимназија, а касније да се тражи помоћ. Овај предлог је једнодушно прихваћен и тада је решено да се изабере иницијативни одбор који ће покренути ову акцију.

Пре месец дана изабран је иницијативни одбор. Он је одмах одржао састанак и на састанку решено да се напише и затражи помоћ у новцу, материјалу, радној снази и др. И није се погрешило. Грађани су се одазвали.

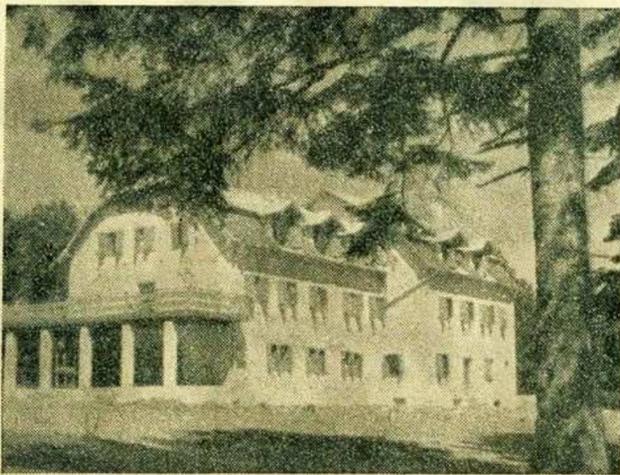
Прошле недеље одржан је збор бирача Врњачке Бање на коме је један претставник иницијативног одбора изложио шта су урадили. Грађани су ову иницијативу одобрили. Одмах на збору бирача устајали су људи и говорили колико ће ко да да за градњу ове школе. Тако је на збору устао Дивац Светомир служб. и изјавио да ће као помоћ за градњу школе да да целу своју месечну плату. Драгић Петровић, пензионер, је такође устао и изјавио да ће да да целу своју пензију, а такође да ће то учинити и његова жена. Само из овога се види колико су људи спремни да помогну ову корисну иницијативу и што пре помогну да се школа направи.

Градска општина је са своје стране одредила и место где ће се школа градити тако да они који желе да помогну у материјалу, нарочито сељаци који ће да дозвучу песак могу то одмах да чине.

У идућој години ће се дићи темељ а наредне године уз помоћ републике и цела зграда.

Тако ово питање данас у Бањи постаје предмет дискусија. Људи се одазивају као и увек кад треба запети, а наши грађани осећају да је велика ствар запети кад је упитању срећнија будућност.

Два основна задатка планинара — слет на Тари и пробођење годишњег одмора на Гочу

Планинарски дом на Гочу

Планинари Србије спремају ове године у част 7 јула и стопедесетогодишњице Првог српског устанка свој велики слет на планини Тари, на Калуђерским Барама. Припреме су у пуном јеку. Рачуна се да ће учествовати око две хиљаде планинара Србије. У току слетских дана, 4-8 јула одржаће се многа такмичења: у оријентацији на терену, народним дисциплинама, одбојци и сл, а биће изведене и разне друге занимљивости као: спусштање слабовима низ Дрину, логорска ватра са рефлекторима и сл.

Планинари нашег града такође су већ почели са припремама за овај велики слет. Рачуна се да ће из Ранковићева учествовати велики број чланова, нарочито оних који су учествовали и на слету пре две године на Копаонику. Упис се већ врши сваког дана.

На задњој седници управе друштва такође је констатована једна необична и не баш похвална појава — за летовање у планинарском дому на Гочу засад се далеко више интересују људи из Београда и других градова него из нашег града. Ма да је пансион врло јефтин — у баракама до

300 динара а у собама са једним и два кревета до 400 динара, интересовање је врло слабо. Или је то само стари обичај да увек онај са стране зна више да цени шта имамо, него ми сами.

K.

УСПЕШНО ЗАВРШЕН ТЕЧАЈ У РИБНИЦИ

Од четрдесет и једне омладинке из три села само једна показала слаб успех

Пре неки дан завршен је течај здравственог васпитања сеоске женске омладине у селу Рибници.

Предавач за прву годину течаја била је другарица Соња Мадан, професор Осмогодишње школе у Рибници, а за другу годину течаја Чедо Величковић, лекар из Ранковићева.

У првој години течаја, обухваћене су све омладинке села Рибнице, Ковача и Кованлука рођене 1936 године, а у другој години течаја омладинке рођене 1934 и 1935 године. У првој години на течају је било 21 омладинка, а у другој години 20 омладинки, што значи да је укупно похађало течај 41 омладинка колико их је било у наведена 3 села.

У почетку течаја било је доста тешкоћа са појединим родитељима, око редовног слања својих ћерки на течај, који су наседали разним непријатељским прелома, да ће им ћерке по завршеном течају постати војни обвезници, као и да се наставља на течају једино одвија у том правцу, онда да се тамо не води рачуна, те ће им се ћери проскитати и слично, док су касније увидели да је то сушта лаж, а да се на течају омладинке уче о нези дете, кућној хигијени, разним болестима, пружању прве помоћи настрадалим и слично, те су редовно слали своје ћери, изузев Мандић Христифора, земљорадника из Рибнице, који

Чланови ССРН помажу на комуналним радовима у граду

Радне бригаде Социјалистичког савеза радног народа из нашег града својим досадашњим учешћем у комуналној изградњи допринеле су уређењу града.

На слици: Чланови ССРН на добровољном раду.

ПИШУ НАМ...

О једном лекару

Лекару Јовићу свакодневно долазе родитељи из оближњих села и града, са молбом да им се дете прегледа, и ако је болест теже природе и остане у болници да му се дете чува, негује и лечи. Родитељ може бити сигуран да ће му дете бити неговано и лечено онако како то лекар Јовић каже: „Дајем све што могу, но ако се дете какво донесе, криви су родитељи“. Лекар Јовић се много залаже за негу и лечење дете, он је већ неколико пута, и ако старији човек, дао своју крв, само да би спасао дете од сигурне смрти.

Он од свог о с о б љ а захтева неуморан рад и залагање у раду и свакодневно указује и даје упутства како ће најбоље неговати болесну децу која су одвојена од својих родитеља.

Сматрам, а тако ће сматрати и многи они који познају лекара Јовића, да је његов рад за сваку похвалу, да кроз нашу штампу треба да знају и они који лекара Јовића не знају. Ово је осећање социјалистичког лекара, који пожртвовано и неуморно ради, коме стотине родитеља дугују захваљност, а када деца која су била на лечењу код њега одра-

сту и буду разумела, њихови родитељи причаће им, како им је чика Јовић спасао живот, дајући своју крв.

Лука Јовановић

Требало би некако уредити

Роћевићи село удаљено од града око двадесет километара и зато су његови грађани тражили да им се омогући превоз до града где врло често одлазе својим послом. Органи Народних власти су изашли у сусрет овој молби грађана, али се не води довољно рачуна о неким стварима што треба исправити. Тако се догађа да с обзиром да нема кондуктера на колима Градског транспортног предузећа настаје гужва у којој успева да уђе у кола онај који би могао и да чека. Кад ово кажем мислим на то да треба наћи неко лице које би о овоме водило рачуна јер то крњи углед предузећа и баца рђаву слику која би што пре требала да буде заборављена и ради нас из Роћевића и ради оних који се возе а и ради реномеа предузећа.

Бранимир Ракић

Да ли је у питању конкуренција или нешто друго

Пре неки дан сам тражио у продавницама трговинских предузећа у граду да купим жилете. Изненадио сам се кад је продавац рекао да жилети „Клен“ коштају 17 динара. То је било у продавници „29 новембра“ бр. 6. Касније нешто у продавници „Ослобођења“ за тај исти жилет сам дао 12 динара. Питам се сада шта је по среди да ли трошкови већи или конкуренција?

Колаковић Драгутин из Витановца.

Претплатите своје синове у Армији на „Ибарске новости“

В. Анђелковић

Службеници Народног одбора Среза жичког одрекли се једнодневне зараде у корист пострадалих крајева Словеније

На састанку Синдикалне групе једногласно је донета одлука да се сви службеници НОС жичког одрекну једнодневне своје зараде у корист пострадалих крајева братске нам републике Словеније.

Оваквим примером треба да поју и остале групе и синдикалне подружнице како би помогли живље пострадалих крајева Словеније услед временских неприлика које су народу овог краја причиниле велике штете.

А. Дукић

ПАЗИ! МОЖЕШ ДА ПАДНЕШ!

Цртеж: Д. Обрадовић

СПОРТСКИ ЖИВОТ

Среско првенство у фудбалу све интересантније

— Рибница је побеђена —

У центру пажње VI кола Подибра била је утакмица између Ратине и Рибнице у Ратини. Неки су веровали у победу Ратине, али већина је била на страну Рибнице. То сведочи да је овогодишње првенство Среза у фудбалу интересантно.

Ево како су завршене утакмице VI кола.

Надибар:
Сирча — Јарчујак 7:1, Грдица — Мрсаћ 1:2, Драчкићи — Конарево 1:3, Опланићи — Самаила 3:0 (пар форфе) и Милочаји — Адрани 0:1.

Подибар:
Грачац — М. Бања 1:4, Ратина — Рибница 1:0, Врба — Витковац 1:1, Витановац — Чукојевац 0:1 и Жича-Драгосињци 2:1.

Утакмице су игране у местима првоименованих тимова.

У групи Подибар фаворит Витановац је изгубио од Чукојеваца на свом терену. Важно је и то да Опланићи и другу утакмицу добијају без борбе са 3:0 јер Самаила нису дошла пошто нису хтели да напусте сабор у њиховом селу говорећи да им утакмица није толико важна као сабор. Мислим да ово није на свом месту.

Табела после VI кола.

Надибар:	
Опланићи	5 5 0 0 16: 3 10
Сирча	5 4 0 1 22: 5 8
Конарево	5 4 0 1 14: 5 8
Адрани	5 3 1 1 7: 6 7
Драчкићи	5 2 1 2 6: 6 5
Самала	5 1 2 2 4: 8 4
Мрсаћ	5 1 2 2 5:10 4
Грдица	5 1 0 4 4:11 2
Милочаји	5 1 0 4 3:12 0
Јарчујак	5 0 0 5 4:20 0
Подибар:	
М. Бања	5 4 1 0 13: 6 9
Ратина	5 4 0 1 22: 4 8
Витановац	5 3 1 1 8: 3 7
Рибница	4 3 0 1 12: 1 6
Грачац	5 2 0 3 10:10 4
Врба	5 1 2 2 7:10 4
Жича	5 1 2 2 4: 9 4
Чукојевац	5 1 1 3 4:19 3
Драгосињци	4 1 0 3 2: 6 2
Витковац	5 0 1 4 1:15 1

Грачац—Матарушка Бања 1:4

Пред око 400 гледалаца одржана је у Грачацу првенствена фудбалска утакмица између Матарушке Бање и Грачаца. Утакмица се завршила победом гостију са 4:1. Утакмица је протекла у духу пријатељства и фер игре. Ово је резултат велике дисциплине фудбалера оба тима.

Интересантно је напоменути да су свих 90 м. игре протекли у живом темпу, лакој игри и са лако надмоћношћу гостију.

Судија Миљковић Харитон добро је водио утакмицу и оба тима су задовољна са суђењем.

В. Тулаковић

Мали огласи

Кућу на спрату са локалом и магазином продајем

Обратити се у ул. Курсулана 20

Одричем се своје жене Милановић Зорке која је својим неморалним држањем оштетила углед куће заједнице. Невен приступ деци не дозвољавам. Невен дугове не признајем. Милановић Драгољуб из Рибнице.

Касу бечку за новац продајем, упитати Илију Радмилу Скопљанска бр. 13.

Реверс бр. 75 часовничарске радње Лазара Радовића ул. Мира Чукулића 1 на име ручног сата „Ходоса“ не важи.

Продајем електрични млин за белу и просту мељаву. Може се видети у рату Милован Стефановић Лењинова број 65 Ранковићево.

Продајем кућу у Скопској улици број 21 обратити се за услове, Милану Зарићу продајница намештаја „Зеленгора“ Петрић Живка.

У идућој недељи игра се VII коло.

Надибар:
Адрани — Грдица, Конарево — Опланићи, Мрсаћ — Милочаји и Драчкићи — Сирча.

Сирча — један од кандидата за прво место

Скупштина ф. д. „Мораве“ у Сирчи

8 јуна одржана је ванредна скупштина ф. д. „Мораве“ пред око осамдесет присутних. На тој скупштини се дискутовало о задацима са прошле скупштине, која је имала пресудан значај у промени фудбалског живота у Сирчи. Извештај о протеклом раду у периоду од годишње скупштине до данас поднео је Миломир Гвозденовић, секретар друштва. После извештаја развила се плодна дискусија из које се видело да је спорт у Сирчи кренуо новим корацима напред. У дискусији је учествовало доста присутних.

Нешто што највише воле спортисти Сирче је њихово ново игралиште. Они желе да оно буде и једно од најбољих у Срезу, па су због тога решили да га уреде. Сви присутни су се просто отимали ко ће какав задатак да прими око уређења игралишта. Чак и најмлађи пионири су желели да и они нешто ураде-допринесу уређењу игралишта. Материјал за уређење игралишта друштво је добило од Земљорадничке задруге. Скупштина је решила да направи једну кућу на игралишту у којој ће бити друштвене просторије и свлачионица. Питању прикупљања чланарине скупштини је посветила велику пажњу. Донета је одлука да се чланарина скупља сваког 10-ог

Подибар:
М. Бања — Рибница, Витковац — Чукојевац, Врба — Ратина, Драгосињци — Витановац, Жича — Грачац.
Утакмице се играју у местима првоименованих друштава.
Љубо Крстовић

у месецу у висини од 50 дина за одрасле и 10 дина за пионире. Овог месеца ће се штампати чланске карте и плакете за утакмице.

Скупштина је једногласно изабрала за тренера тима бившег играча Ф. Д. „Мораве“ Здравка Станковића, а за тренера II тима Миљојка Јевтовића, такође бившег играча овог друштва.

Било је речи и о Савезу спортова и решено је да „Морави“ чврсто сарађује са Савезом ради лакшег и правилнијег решавања свих актуелних спортских тема.

И ван среске лиге одвија се такмичење између села у фудбалу

Лопатница-Прогорелица 8:2

И ван Среске лиге постоје села која се баве фудболом. Њихове утакмице се не региструју од нас, али оне изазивају интересовање и добар број грађана се из Среза сакупља на њима нарочито ако је у питању нека утакмица суседних села. Тако су скоро одиграли утакмицу омладинци Лопатнице и Прогорелице и у врло живој игри Лопатница је однела убедљиву победу. Омладинцима из Лопатнице су помогли другови из Дрвног Комбината и Секције која гради пут Богutowaц-Чемерно и ово су желели да истакнемо у допису.

Ово нам говори да ће идуће године бити још већи број оних чије се утакмице региструју и већи број омладинаца из нашег Среза који ће се борити за частан наслов првака Среза у фудбалу.

М. Д.

СИНГЕР ШИВАЋА МАШИНА НА ПРОДАЈУ

Упитати Станицу Лаковић, Поцерска 12 — или у штампарији

ДРУГА САВЕЗНА КОШАРКА ЛИГА

КОШАРКАШИ СЛОГЕ НА ДРУГОМ МЕСТУ

Слога-Дубочица 97:22 (50:6)

Утакмицом између нашег претставника и Дубочице завршен је први део такмичења за првенство Савезне кошарка лиге. После убедљиво надмоћне игре победили су играчи Слоге са резултатом 97:22 (50:6).

Почетак је почео снажним нападима наших играча који већ у 5 минути воде са 10:0. У овој утакмици наша екипа је играла као никад досада, подлазило им је све за руком, и да ли се може рећи када је неко од наших играча са центра или из немогућих ситуација постигао кошеве да је то случај.

Екипа Дубочице се претставила као недорасла, игра почетнички и просто је несхватљиво како су чланови II Савезне лиге. Једна позитивна особина може се ставити на страну Дубочице а та је да и када су наши водили са

17:1 и даље за цело време када је однос кошера био преко 30 у нашу корист да нису губили вољу и тада су ишли на „прву“ лопту.

У нашој екипи су сви играли одлично, али ипак треба истаћи сјајног реализатора Петровића или увек неуморног Штвљанина, код екипе Дубочице нешто бољи од осталих био је Перишић.

Овом победом завршен је први део такмичења у којој је са 11 освојених бодова наша екипа заузела друго место. С обзиром на то да се наша екипа први пут такмичи у друштву најбољих овакав пласман је више него успешан.

Треба истаћи и солидно суђење судија Бережнова и Протића који су свој задатак обавили успешно.

С. Митровић

Завршено је првенство подмлатка Крагујевачког фудбалског потсавеза

Екипа Слоге се пласирала на друго место са истим бројем бодова као и првопласирана екипа Трстеника

Утакмицом између Слоге и Напретка из Новог Пазара завршено је првенство подмлатка Крагујевачког потсавеза. У неинтересантној игри подмладак Слоге је победио са резултатом 2:1. Екипа Напретка из Новог Пазара је играла цело време подређену улогу, што сведочи и чињеница да се већи део утакмице играо у бековском простору Напретка. Навала Слоге је играла одлично и преко брзих крила освајала терен противника.

Код екипе Слоге треба нарочито истаћи добру игру Мишка Ђурића „Барона“ који из утакмице у утакмицу даје све боље игре. У екипи Напретка нешто бољи од осталих био је лева полутка.

Само првенство је показало неједнакост екипа и према пласману који су заузеле могле би се поделити у три групе. Одмах на почетку првенства одвојиле су се екипе Слоге и Трстеника које су за цело време првенства показале најсталнију форму.

Прво место са истим бројем бодова заузеле су екипе Трстеника и Слоге. Подмладак друголиташа из Крушевца за чиватих шест бодова заостаје за другопласираном Слогом. Екипа Сандака из Новог Пазара је играла у променљивој форми, и због неефикасности навале није се могла пласирати на неко боље место које јој иначе по квалитету одговара. Екипа Напретка, такође из Новог Пазара, са свега једним бодом освојеним у току целог првенства нашла се на последњем месту, али по игри коју је пружила заслужила је много бољи пласман.

Дефинитиван изглед табеле:

Трстеник	8 6 1 1 21:5 13
Слога	8 6 1 1 20:8 13
Напредак	8 2 3 3 15:11 7
Крушевац	
Сандак	8 2 3 3 9:12 7
Напредак	8 0 1 7 6:32 1

С. Митровић

БРЗОПОТЕЗНИ ТУРНИР

Још један велики успех наших шахиста

ТОДОРОВИЋ ИСПРЕД ЈАНОШЕВИЋА

На брзопотезном турниру одржаном ових дана, учествовало је 14 играча: 7 из ВШК-а, 5 из Слоге и 2 из Металца. Међу осталима био је и мајстор Јаношевић и познати првокатегорник Жујовић.

После веома бурних партија убедљиво је победио члан Слоге, мајсторски кандидат Тодоровић са 12 поена, испред мајстора Јаношевића, који је освојио 10 поена. Треће место, припало је такође члану Слоге Тетковићу са освојених 9¹/₂ поена. Наши шахисти су и овом приликом дока-

зали да су равноправни противници и најјачим шахистима наше републике.

Пласман осталих је следећи: 4—5 место деле Жујовић и Метуновић, оба из ВШК, са по осам поена, 6—7 место деле играчи Слоге Остојић и Семић са по 7 поена, 8 место Миљковић ВШК са 6 поена, 9 место Ракић ВШК са 5¹/₂ поена, 10—11 место деле Пурић ВШК и Милутиновић М са по 4¹/₂ поена 12 место Тапушковић (М) са 4 поена, 13 место Симоновић (С) са 3¹/₂ поена и 14 место Јовановић ВШК са 1¹/₂ поен.

Планинари!

Учествујте на слету планинара на Тари 4, 5, 6 и 7 јула 1954

За све штампарске услуге обратити се Штампарском предузећу — Ранковићево